

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Minerva, sive de causis latinae linguae commentarius

**Sánchez, Francisco
Schoppe, Caspar
Perizonius, Jacobus
Franequera, 1687**

Objectio prima

[urn:nbn:de:bsz:31-109138](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109138)

*Qui Latine garrunt, corrumpunt
ipsam latinitatem.*

Objectio prima.

USUS, & experientia dominantur in artibus; nec ulla est disciplina, in qua non peccanda discatur: nam ubi quid perperam administratum cesserit improspere, vitatur quod fefellerat, illominatque rectam viam docentis magisterium. Hæc Colum. lib. I. cap. I. Responsio: Verè & sapienter Columella, si de artibus loquaris: sed Latine loquendi nulla est ars: hoc enim observatione rerum innumerabilium constat. Grammatica, Musica, Rhetorica, & similes, errando addiscuntur: Sed ut inquit Fabius lib. I. c. 6. Aliud est Latine loqui, aliud Grammaticè loqui: quasi dicas; Libris opus habeo; Adhibeo tibi fidem; crimen læsæ majestatis; ille tenetur hoc facere; ego amo Deum; Grammaticè quidem dicas, Latine non dicas: nec enim satis est, Latinas quarere dictiones, delectus adhibendus est in verborum conjunctione, quem isti locutuleji miris modis dilacerant: non enim quicquid Latinum est, statim Latine dicerur. Habere orationem, dicimus, non facere; verba facere, non agere; agere gratias, non facere; ferre opem, dicimus, da opem non dicimus; dare verba, usitatum est, tradere, seu præbere verba, inauditum. Quid dicam de illis, qui sibi docti videntur, & passim habentur? Quidam enim ex illis scripsit; Vigilant milites in monte, pro speculantur de monte; tentat fran-

*Idiomata
lingue
Latine*

*Dare
opem, di-
xit Teren-
tius.*

ge.

gere aciem, pro, conatur aciem perumpere;
 dimisit suos milites, pro, dimisit copias, seu *Peregrini*
 exercitum; impedivit comestum, pro, inter- *nitates,*
 cluit; victu carebat Caesar, pro, re frumenta- *sive Idia-*
 ria; duxit vineas, pro, egit; primi in consilio, *tisni.*
 pro consilii principes; reportarunt praedas, pro,
 egerunt; milites monuit, pro, hortatus est; *Renovare*
 signum fecit, pro, signum dedit; renovavit pra- *praelum,*
 lium, pro, restituit, aut redintegravit; aciem dixit *Di-*
 ordinauit, pro, instruxit; redierunt milites, pro, *ctus lib 3*
 receperunt se; misit ad succurrendum, pro, misit *Aciem*
 subsidio; fecerunt vim, pro, impetum fece- *ordinare,*
 runt; magnis vis contendit, pro, magnis itine- *Curtius*
 ribus; perdidit opportunitatem, pro, amisit occa- *lib 3. Fu-*
 sionem. Sic itaque loquuntur, qui linguam, *stin. lib.*
 non styllum, exercent. *11. Mi-*
lites mor-
dinatos,
Livius.

Obiectio Secunda.

Propter crebras in variis disciplinis dis-
 putationes Latino sermone assidue lo-
 quendum.

Responsio. Serias, & graves disputationes
 literis, non ventis debere mandari, quis est
 qui ignoret, nisi clamorosus disputator, aut ce-
 rebrosus vociferator? An ideo semper assues-
 cendum est loquelæ, ut postea dicamus,
 nolitas, volitas, & per modum prateritionis, dico
 quod, & nota quod Pappa habet aures? Quod si ta-
 lis urgeat necessitas, qui Latine scripserit,
 blaterones superabit,

Obiectio Tertia.

Si quis linguam Gallicam assequi studeat,
 optimè illam cum Gallis loquendo com-
 parabit. *S f 3* *Re-*